

10. Закон України «Про вищу освіту» [Електрон. ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2984-14>
11. Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI століття) [Електрон. ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/896-93-%D0%BF>
12. Концепція громадянської освіти в Україні [Електрон. ресурс]. — Режим доступу : <http://library.kr.ua/women.html/pgovuinidx.html>
13. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті [Електрон. ресурс]. — Режим доступу : <http://univd.edu.ua/index.php?id=99&lan=ukr>

REFERENCES

1. Babanskiy Yu.K. Izbrannyye pedagogicheskiye trudy / Yu.K. Babanskyi. — M. : Pedagogika, 1982. — 560 p.
2. Bekh I.D. Osobystisno zorientovane vykhovannia : [nauk.-metod. posibnyk] / I.D. Bekh. — K. : IZMN, 1998. — 204 p.
3. Vyshnevskiy O.I. Suchasne ukrainske vykhovannia : Pedahohichni narysy / O.I. Vyshnevskiy. — Lviv : Lviv. obl. nauk.-metod. in-t osvity ta Lviv. obl. ped. tov-vo im. H. Vashchenka, 1996. — 238 p.
4. Voropai O.I. Zvychai nashoho narodu: Etnohrafichni narysy / O.I. Voropai. — K. : Oberih, 1993. — 590 p.
5. Kuz V.H. Osnovy natsionalnoho vykhovannia: Kontseptualni polozhennia / V.H. Kuz, Yu.D. Rudenko, Z.O. Serhiichuk ; [za red. V.H. Kuzia]. — K. : Inf. vyd. tsentr «Kyiv», 1993. — Ch. I. — 152 p.
6. Martyniuk I.V. Natsionalne vykhovannia. Teoriia i metodolohiia : [metod. posib.] / I.V. Martyniuk. — K. : ISDO, 1996. — 160 p.
7. Sukhomlynskyi V.O. Sertse viddaiu ditiam / V.O. Sukhomlynskyi. — K. : Rad. shk., 1977. — (Vybrani tvory : u 5 t. / V.O. Sukhomlynskyi; T. 3. — P. 7–279).
8. Fitsula M.M. Pedahohika : [navch. posib. dlia stud. vyshchychk ped. zakladiv osvity] / M.M. Fitsula. — Ternopil, 1997. — 342 p.
9. Konstytutsiia Ukrainy [Elektron. resurs]. — Rezhym dostupu : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
10. Zakon Ukrainy “Pro vyshchu osvitu” [Elektron. resurs]. — Rezhym dostupu : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2984-14>.
11. Derzhavna natsionalna prohrama «Osvita» (Ukraina XXI stolittia) [Elektron. resurs]. — Rezhym dostupu : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/896-93-%D0%BF>.
12. Kontseptsiiia hromadianskoi osvity v Ukraini [Elektron. resurs]. — Rezhym dostupu : <http://library.kr.ua/women.html/pgovuinidx.html>.
13. Natsionalna doktryna rozvytku osvity Ukrainy u XXI stolitti [Elektron. resurs]. — Rezhym dostupu : <http://univd.edu.ua/index.php?id=99&lan=ukr>.

*Рецензент — доктор педагогічних наук, професор Н.М. Чернуха
Прийнято до друку — доктор педагогічних наук, професор Н.М. Чернуха*

УДК 378:796.01

А.В. Сергієнко,

викладач естрадного вокалу кафедри співів та диригування Інституту культури
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка

ЦІННІСНИЙ ПРІОРИТЕТ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Сергієнко А.В.,

ЦІННІСНИЙ ПРІОРИТЕТ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Статтю присвячено пріоритету формування естетичної культури майбутнього фахівця під час навчання у вищому навчальному закладі, який може бути взятий за основу при дослідженні процесу формування фахової естетичної культури спеціалістів у навчальному середовищі. Узагальнено визначення виховного середовища, навчально-виховного середовища. Сформульовано узагальнене визначення культурно-освітнього середовища і розкрито роль

та значення естетичної культури для культурно-освітнього середовища вищого навчального закладу.

Ключові слова: виховне середовище, навчально-виховне середовище, культурно-освітнє середовище, естетична культура, мистецтво.

Serhienko A.V.,

HIGH PRIORITY OF AESTHETIC CULTURE FORMATION FOR MODERN STUDENT: THEORY AND PRACTICE

The article is dedicated to priority of aesthetic culture formation for future specialist while studying at a higher education institution, which can be taken as the basis for the study of professional aesthetic culture formation process in educational environment. It generalizes a concept of an educational environment and teaching and educational environment. It gives definition of cultural and educational environment and reveals the role and importance of aesthetic culture for the cultural and educational environment at higher education institution.

Key words: educational environment, teaching and educational environment, cultural and educational environment, aesthetic culture, arts.

Сергиенко А.В.,

ЦЕННОСТНЫЙ ПРИОРИТЕТ ЭСТЕТИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ СОВРЕМЕННОГО СТУДЕНТА: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Статья посвящена приоритету формирования эстетической культуры будущего специалиста во время учебы в высшем учебном заведении, которое может быть взято за основу при исследовании процесса формирования профессиональной эстетической культуры специалистов в учебной среде. Обобщены определения воспитательной среды, учебно-воспитательной среды. Сформулировано обобщенное определение культурно-образовательной среды и раскрыта роль и значение эстетической культуры для культурно-образовательной среды ВУЗа.

Ключевые слова: воспитательная среда, учебно-воспитательная среда, культурно-образовательная среда, эстетическая культура, искусство.

Процес формування естетичної свідомості студентської молоді обумовлена потребами подолання своєрідного «естетичного голоду», в ситуацію якого потрапила молодь, зокрема студенти, наприкінці ХХ — на початку ХХІ століття, в період розгортання глобалізації та інформаційної революції. Численні соціологічні обстеження молоді свідчать, що естетичні пріоритети перемістились на периферію ціннісних орієнтацій студентів, стали майже не помітними на фоні прагматичного світогляду, що поступово охоплює все більш широкі кола молоді. Останнє негативно позначається на емоційному стані молодих людей, їх ставленні один до одного, оточуючих і до самих себе. «Естетичне» у цій ситуації існує, скоріш, як своєрідна мода, захоплення. Воно відривається від таких цінностей, як «істина» і «добро», і тому не може повною мірою забезпечити одвічно естетичне ставлення людини до дійсності. Повернення молоді до дійсних, а не ілюзійних естетичних цінностей є завданням, без вирішення якого неможна говорити про розвиток творчості, високу духовну атмосферу, загальнолюдські цінності. Враховуючи актуальність проблеми, автор обрав її у якості предмета безпосереднього теоретичного аналізу.

Під впливом швидкозмінної інформації «усталене естетичне», що склалось в духовному світі людини в минулому, активно руйнується; «нове естетичне», що мало б народитись як відтворення

нової соціокультурної реальності, запізнюється. Натомість приходять «віртуально-естетична реальність», що заміщає дійсно естетичне штучними, фантомними утвореннями. Люди, особливо молодь, втрачають можливість відчуття й пережити прекрасне, вони втрачають смаки, барви, а слідом за цим — настрій, творчість, соціальну активність, оптимістичний світогляд. Натомість суспільство охоплює своєрідна сірість, що, як морок, «роз'їдає» моральні, інтелектуальні, духовні сутнісні властивості людини, ставить їх перед безвихіддю й одночасно «підсовує» облудні варіанти її подолання — моральну розпусту, секс, алкоголь, розбій тощо.

Формування культури людини завжди було і залишається одним із пріоритетів освіти. Варто зазначити, що ідеї гуманістичної освіти в значній мірі актуалізують естетичну складову процесу освіти у ВНЗ. Про необхідність удосконалювання системи виховної роботи у вищих навчальних закладах свідчить низка державних документів, зокрема Закон України «Про освіту», Закон України «Про вищу освіту», які підкреслюють зв'язок між освітою і вихованням громадянина, як цілісну соціальну структуру, що прагне до самовдосконалення й перетворення суспільства.

Виховне середовище, як фактор виховання майбутніх фахівців, має об'єктивну обумовленість. Вимоги інформаційної цивілізації ХХІ століття до сучасного фахівця непомірно високі,

і реалізуватися вони зможуть за умови створення певної професійної вершини студента, основою якої є формування гуманістично-орієнтованої професійної самосвідомості. Однією з таких складових зазначеної вершини є навчально-виховне середовище вищого навчального закладу, соціокультурні складові якого включають педагогічні системи професійної освіти, націлені на відкриття й самореалізацію студента, як неповторної професійної індивідуальності.

Мета даної статті — охарактеризувати пріоритет формування естетичної культури сучасного студента. Реалізація поставленої мети передбачає розв'язання таких конкретних завдань: проаналізувати наукові дослідження, з яких було розпочато вивчення даної проблеми; узагальнити поняття «виховне середовище», «навчально-виховне середовище», «культурно-освітнє середовище вищого навчального закладу»; визначити ефективний механізм формування «естетичної культури»; виокремити фактори успішного формування естетичної культури студентів.

Під час написання статті були використані теоретичні методи дослідження: аналіз психолого-педагогічної літератури, здійснений з метою визначення стану розробленості досліджуваної проблеми; системно-структурний аналіз, використаний для уточнення базових понять дослідження; синтез, порівняння, узагальнення, систематизація застосовані для визначення необхідних факторів формування естетичної культури.

Суттєвим джерелом і методологічним підґрунтям для проведення дослідження слугували праці зарубіжних і вітчизняних авторів, спеціально присвячених аналізу проблеми естетичного як такого, естетичної свідомості, зокрема у житті людини і суспільства. Серед них публікації таких авторів, як Т. Адорно, В. Асмус, М. Бахтін, В. Бичков, Л. Виготський, А. Лосев, Ю. Лотман, Л. Левчук, Д. Лукач та ін. У контексті аналізу системи ціннісних орієнтацій студентів (виявлення у ній місця та ролі естетичних цінностей) автор звертався до методології, розробленої у наукових виданнях таких авторів, як В. Андрущенко, В. Бакіров, І. Гавриленко, В. Князев, М. Михальченко, В. Мовчан, І. Надольний, Б. Новіков, В. Панченко, А. Ручка, О. Семашко, Є. Суїменко та ін.

Незаперечною є думка, що сучасний студент з легкістю відкривається різним соціальним групам, зокрема вищому навчальному закладу як соціальній групі, але реалізація потенціалу навчально-виховного середовища відбувається через прояснення, переживання, присвоєння, творення цінностей, що в концентрованому виді виражається у способі життя студентів (О.С. Падалка, 1995).

Спосіб життя розкривається через сукупність способів життєдіяльності, представлених групою слів: споглядання, зосередження,

співпереживання, співробітництво тощо. Спосіб життя пов'язується зі способом буття людини.

У науковому обігу останнім часом з'являється нове поняття — культурно-освітнє середовище, яке виступає інструментом вивчення особливостей освітньої практики. Культурно-освітнє середовище — це середовище, у якому здійснюється трансляція наступності культури, а змістовне її наповнення може відображати досягнення регіональної, державної, а також й світової культури в цілому, що акумулює у собі не тільки минулий досвід, але і його переосмислення (Р.А. Куренкова, 2003). Варто зазначити, що саме культурно-освітнє середовище відіграє важливу роль у формуванні естетичної культури сучасного студента.

Звісно, естетичне виховання особистості починається від народження людини. Соціум, у якому виховується дитина, відіграє велику роль у її формуванні. Важливим є можливість здійснювати естетичне виховання цілеспрямовано на усіх вікових етапах, особливо у дошкільному і молодшому шкільному віці. Естетичне виховання також є необхідним для студентів, оскільки студенти вузів неодмінно повинні мати такі риси, які сприятимуть вихованню почуття прекрасного. Естетичне виховання служить формуванню всебічно розвиненої особистості, що сприяє її моральному й інтелектуальному самовдосконаленню. У процесі формування естетичного ставлення до дійсності у студентів розвивається естетична свідомість, що дозволяє оцінювати рівень естетичної культури кожного. Естетична культура служить показником рівня естетичного розвитку та виховання студента.

Зауважимо, сьогодні у освітніх установах існує проблема організації процесу естетичного виховання студентів. Для досягнення високого рівня естетичного розвитку студента потрібно, щоб система естетичного виховання об'єднувала всі навчальні дисципліни, все громадське життя студента, де кожен навчальний предмет, кожен вид діяльності вносить свій вклад у формування естетичної культури особистості студента. Естетичне виховання у вищому навчальному закладі ґрунтується на засвоєнні програмного матеріалу, передбаченого навчальними планами з окремих предметів і дисциплін. Кожен викладач повною мірою повинен використовувати ті можливості, які надає йому навчальна дисципліна з метою естетичного впливу на особистість студента.

У той же час ми вважаємо, що такого підходу недостатньо. Тому вирішення актуальних завдань естетичного розвитку майбутніх фахівців у контексті професійного становлення повинно зумовити необхідність розробки та впровадження у навчально-виховний процес вищих закладів інноваційних методик розвитку естетичної культури. Від рівня розвитку естетичного досвіду,

здібностей, знань і вмінь залежить не лише якість сприймання творів мистецтва і адекватна оцінка їх ідейно-художнього змісту, а й виховний вплив естетичних складових навчального процесу, трудової і суспільної діяльності. Естетичне виховання у вищому навчальному закладі сприяє активізації самосвідомості студентів, формуванню їх активної соціальної позиції, заснованої на гуманістичних цінностях; гармонізує емоційно-комунікативну сферу, знижує гостроту реагування на стресові ситуації, тобто оптимізує поведінку і розширює можливість спілкування у спільній діяльності.

Переконані, що у навчально-виховному процесі викладач має забезпечити становлення такої харизматичної особистості студента, яка поєднувала б у собі духовне багатство, істинні естетичні якості, моральну чистоту і високий інтелектуальний потенціал.

Засобами естетичного виховання у вищому навчальному закладі може бути проведення таких заходів, як: відвідання театру, екскурсії до музею, походи на природу, конкурси фотографій, рекламних роликів, студентські заходи, науково-практичні конференції, соціально значимі проекти на актуальні проблеми сучасності тощо.

Оцінюючи вплив естетичного виховання на розвиток студентів, можна стверджувати, що воно сприяє формуванню творчого потенціалу, надаючи різноманітний позитивний вплив у розвитку різних властивостей, які входять у творчий комплекс особистості. Естетичне виховання відіграє велику роль у формуванні високоосвіченої, культурної і моральної людини, забезпечує комплексний підхід до розвитку особистості.

Наприклад, у повноцінному сприйманні творів мистецтва студентською аудиторією провідну роль відіграє творча особистість викладача, його педагогічна майстерність, рівень розвитку загальної естетичної культури, любов до професії. Для нас становить інтерес узагальнений досвід найважливіших рис педагогічної креативності, запропонований С.О. Сисоевою: високий рівень соціальної і моральної свідомості, пошуково-проблемний стиль мислення, розвинені інтелектуально-логічні здібності (уміння аналізувати, обґрунтовувати, пояснювати, виділяти головне тощо), проблемне бачення, творча фантазія, розвинена уява, специфічні особистісні якості (сміливість, готовність до ризику, цілеспрямованість, допитливість, самостійність, наполегливість, ентузіазм), специфічні провідні мотиви (необхідність реалізувати власне «я», бажання бути визнаним, творчий інтерес, захопленість творчим процесом, прагнення досягти найбільшої результативності в конкретних умовах праці), комунікативні здібності, здатність до самоуправління; високий рівень загальної культури (С.О. Сисоева, 1994).

Для майбутнього фахівця основою творчого вдосконалення, професійного росту є наполеглива,

щоденна праця над собою. Досягнення, зокрема, мистецьких вершин можливо лише за умови професійного саморозвитку митця, саморозвитку фахівця. Оскільки сутність естетичної культури фахівця у його особистості, у його позиції, здатності виявляти творчу ініціативу, щоб бути гармонійно розвиненою, неповторною, яскравою, магнетичною особистістю, яка вміє повести за собою аудиторію, збагатитися духовністю, людяністю, високою культурою людських почуттів, студент вищого навчального закладу повинен постійно збагачувати свій досвід, вдосконалювати себе. Розуміння взаємозалежності характеру естетичних оцінок, потреб, інтересів від естетичних смакових переваг обумовлює необхідність цілеспрямованого і систематичного залучення студентів до мистецтва з метою вдосконалення естетичного смаку. Викладач повинен прагнути різнобічного досвіду сприйняття мистецтва студентами, оскільки розмаїття художніх вражень та інтересів до інших видів мистецтв є важливим стимулом естетичного і загального розвитку студентів.

У сучасному вищому навчальному закладі ця робота передбачає комплексне використання засобів, методів і форм естетичного виховання, які спрямовані на розвиток естетичного сприймання, спостережливості, творчої фантазії та уяви. Розвиток уяви і фантазії під впливом естетичної потреби — неодмінна умова діяльності з естетизації людиною середовища і себе (Г.М. Корольова, 1989).

Зважаючи на вище сказане, можемо зробити певні висновки. Серед російських філософів ХХ століття до проблеми формування естетичної культури звертались такі відомі теоретики, як В. Асмус, М. Бахтін, В. Бичков, Л. Виготський, А. Лосєв, Ю. Лотман, Д. Лукач, Ю. Боров, Ф. Константинов, А. Уледов та ін.; українську естетично-філософську думку презентують у цій тематиці наукові праці Т. Андрущенко, В. Іванова, А. Канарського, В. Кудіна, Л. Левчук, В. Мовчан, В. Панченко, О. Семашка та інші.

Було узагальнено визначення поняття: **виховне середовище** — це сукупність факторів, що реально склалися і функціонують у соціумі як даність, а не як результат конструктивної діяльності вихователів, менеджерів освітнього процесу зі створення умов для розвитку особистості; навчально-виховне середовище пов'язане з сукупністю факторів, які не можуть здійснюватися відокремлено від суспільства; культурно-освітнє середовище вищого навчального закладу — сукупність об'єктивних зовнішніх умов, факторів, соціальних об'єктів, необхідних для успішного функціонування вищої освіти.

Наголошуємо на тому, що культурно-освітнє середовище є необхідним й ефективним механізмом особистісного розвитку людини, у якому важливим є участь сучасного студента у процесі

естетичного виховання — цілеспрямованого, систематичного впливу на особистість, тобто формування творчо активної особистості, здатної сприймати й оцінювати прекрасне у природі, праці, громадських стосунках з позицій естетичного ідеалу, і, навіть, відчувати потребу в естетичній діяльності. Кожна особистість має задатки для сприймання і розуміння мистецтва, але успішність процесу розвитку естетичної культури студентів залежить від багатьох факторів, серед яких особливе значення має, з одного боку, усунення одноманітності змісту, форм і методів естетичного виховання і, з другого — прояв ініціативи, багатой фантазії, уяви викладачів, які здійснюватимуть зазначений творчий процес і, зокрема,

емоційної активності студентів, задіяних у ньому. На формування естетично-розвиненої особистості має спрямовуватись весь навчально-виховний комплекс вищого навчального закладу, органічною складовою якого є естетичне виховання студентів. Цей напрямок виховання як необхідний компонент усієї системи виховної роботи, спрямованої, зокрема, на розвиток почуттів, моральних переконань, творчого ставлення до праці, діє в єдності з іншими компонентами системи.

Перспективу подальшого дослідження вбачаємо у детальному вивченні впливу естетичної культури на формування високоморального фахівця.

ДЖЕРЕЛА

1. *Джола Д.М.* Теорія і методика естетичного виховання школярів / Д.М. Джола, А.Б. Щербо // Навч.-метод. посібник. — К. : ІЗМН, 1998. — 392 с.
2. Закон України «Про вищу освіту» // Законодавчі акти України з питань освіти : За станом на 1 квітня 2004 року / Верховна Рада України ; Комітет з питань науки і освіти / І.Р. Юхновський (ред.-упоряд.). Офіційне видання. — К. : Парламентське вид-во, 2004.
3. Закон України «Про освіту» // Законодавчі акти України з питань освіти : За станом на 1 квітня 2004 року / Верховна Рада України ; Комітет з питань науки і освіти / І.Р. Юхновський (ред.-упоряд.). Офіційне видання. — К. : Парламентське вид-во, 2004.
4. Концепція національного художнього виховання дітей, учнівської та студентської молоді в умовах відродження української національної культури // Освіта. — 1995. — № 5. — С. 3.
5. *Королева Г.М.* Система эстетической подготовки студентов в высших учебных заведениях / Г.М. Королева, А.Г. Петрова // Казань : Изд-во Казан. ун-та, 1989. — 1880 с.
6. *Куренкова Р.А.* Эстетика: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений / Р.А. Куренкова. — М. : Изд-во Владос-Пресс, 2003. — 368 с.
7. *Межова Н.Г.* Эстетическое воспитание как важное направление становления личности будущего специалиста / Н.Г. Межова // Вестник Харьк. ун-та. — 1989. — № 332. — С. 83–86.
8. *Падалка О.С.* Педагогічні технології / О.С. Падалка, А.С. Нісімчук, І.О. Смолюк, О.Т. Шпак // Навч. посібник. — К. : Українська енциклопедія імені М.П. Бажана, 1995. — 256 с.
9. *Петровский А.В.* Личность. Деятельность. Коллектив / А.В. Петровский. — М. : Политиздат, 1982. — 255 с.
10. *Сисоєва С.О.* Основи педагогічної творчості вчителя: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Під ред. Н.С. Лісняк. — К. : КСДОУ, 1994. — 112 с.

REFERENCES

1. *Dzhola D.M.* Teoriia i metodyka estetychnoho vykhovannia shkoliariv / D.M. Dzhola, A.B. Shcherbo // Navch.-metod. posibnyk. — K. : IZMN, 1998. — 392 p.
2. Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» // Zakonodavchi akty Ukrainy z pytan osvity : Za stanom na 1 kvitnia 2004 roku / Verkhovna Rada Ukrainy ; Komitet z pytan nauky i osvity / I.R. Yukhnovskiy (red.-uporiad.). Ofitsiine vydannia. — K. : Parlamentske vyd-vo, 2004.
3. Zakon Ukrainy «Pro osvitu» // Zakonodavchi akty Ukrainy z pytan osvity : Za stanom na 1 kvitnia 2004 roku / Verkhovna Rada Ukrainy ; Komitet z pytan nauky i osvity / I.R. Yukhnovskiy (red.-uporiad.). Ofitsiine vydannia. — K. : Parlamentske vyd-vo, 2004.
4. Kontseptsiiia natsionalnogo khudozhnogo vykhovannia ditei, uchnivskoi ta studentskoi molodi v umovakh vidrozhennia ukrainskoi natsionalnoi kultury // Osvita. — 1995. — № 5. — P. 3.
5. *Koroleva G.M.* Sistema esteticheskoi podgotovki studentov v vysshikh uchebnykh zavedeniyakh / G.M. Koroleva, A.G. Petrova // Kazan : Izd-vo Kazan. in-ta, 1989. — 1880 p.
6. *Kurenkova R.A.* Estetika: Ucheb. dlya stud. vyssh. ucheb. zavedeniy / R.A. Kurenkova. — M. : Izd-vo Vlados-Press, 2003. — 368 p.

7. *Mezhova N.G. Esteticheskoye vospitaniye kak vazhnoye napravleniye stanovleniya lichnosti budushchego spetsialista / N.G. Mezhova // Vestnik Khark. in-ta. — 1989. — № 332. — P. 83–86.*
8. *Padalka O.S. Pedagogichni tekhnologii / O.S. Padalka, A.S. Nisimchuk, I.O. Smoliuk, O.T. Shpak // Navch. posib. — K. : Ukrainska entsyklopediia imeni M.P. Bazhana, 1995. — 256 p.*
9. *Petrovskiy A.V. Lichnost. Deyatel'nost. Kollektiv / A.V. Petrovskiy. — M. : Politizdat, 1982. — 255 p.*
10. *Sysoieva S.O. Osnovy pedagogichnoi tvorchosti vchytelia: Navch. Posib. dlia stud. vyshchychkh navch. zakl. / Pid red. N.S. Lisniak. — K. : KSDOU, 1994. — 112 p.*

*Рецензент — доктор педагогічних наук, професор Н.М. Чернуха
Прийнято до друку — доктор педагогічних наук, професор Н.М. Чернуха*

УДК 378:340

С.П. Сердюк,

здобувач кафедри управління навчальним закладом
Міжрегіональної Академії управління персоналом

ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ЯК ПРІОРИТЕТ УСПІШНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ

Сердюк С.П.,

ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ЯК ПРІОРИТЕТ УСПІШНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ

У статті розглядаються проблеми адміністративного формування культури майбутніх офіцерів правоохоронних органів. Розкрито найбільш важливі питання розвитку управлінської культури майбутніх офіцерів правоохоронних органів у галузі вищої освіти: оволодіння практикою і навичками управлінської діяльності під час навчання у вищому навчальному закладі. Розглядаються можливі рішення цієї проблеми: впровадження державно-громадської адміністративної моделі культури; участь в адміністративних процесах педагогічної громадськості, батьків і громадських організацій. Автор зазначив, що майбутні співробітники правоохоронних органів стають ключовою фігурою в процесі формування управлінської культури в освітньому процесі. Таким чином, модернізація освітнього процесу має включати загальні вимоги до професійної компетентності майбутніх офіцерів правоохоронних органів.

Ключові слова: управління, управлінська культура, управлінська діяльність, рівні управлінської культури, критерії управлінської культури.

Serdiuk S.P.,

ADMINISTRATIVE CULTURE FORMATION AS A PRIORITY OF SUCCESSFUL PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF FUTURE LAW ENFORCERS

The article deals with the problem of the administrative culture formation of future law enforcement officers. It presents the most important issues for administrative culture development of the future law enforcement officers in higher education: getting practice and skills of administrative activities while studying at higher educational institution. It examines possible solutions of this problem: implementation of state-public administrative culture model; involvement in administrative processes of public teaching community, parents and public organizations. As to the author, future law enforcers are key figures in the process of the administrative culture formation in educational process. Therefore, modernization of educational process should include universal requirements for professional competence of future law enforcement officers.

Key words: management, administrative culture, administrative activity, levels of administrative culture, administrative culture criteria.

Сердюк С.П.,

ФОРМИРОВАНИЕ УПРАВЛЕНЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ КАК ПРИОРИТЕТ УСПЕШНОГО ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ БУДУЩИХ ПРАВООХРАНИТЕЛЕЙ

В статье рассматриваются проблемы административного формирования культуры будущих офицеров правоохранительных органов. Раскрыты наиболее важные вопросы развития